

Pohjolan historiankirjoitus

Tiedeblogi Suomen ja muiden Pohjoismaiden historiografiasta - ISSN 2737-1948 / CC BY

[Etusivu](#)
[Blogi & toimituskunta](#)
[Kirjoita blogiin!](#)
[Historiografista tutkimusta](#)

28.10.2024

Tuomiokirjakortiston opit nykypäivälle

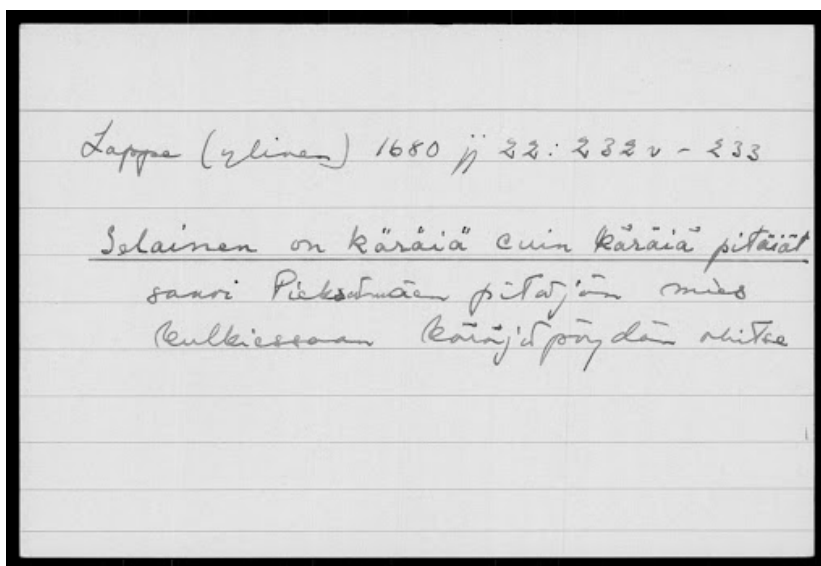
Kaisa Kyläkoski

Elämme aikaa, jolloin käsialojen koneelliseen tunnistukseen perustuvat laajemmat projektit ja metodikehitys ovat vasta alkuvaiheissaan. Tutkijakunnassa on kuitenkin jo herännyt huolta tekniikan haitallisesta vaikutuksesta historian tutkimukselle (Merovuo 2024; Impola 2024). Pahimmillaan varoitellut ja vierastaminen voivat johtaa samaan mahdollisuuksien menettämiseen ja myöhäiseen hyödyntämiseen, jonka koimme tuomiokirjakortiston parissa.

Tuomiokirjakortiston tekeminen

Kansallisarkiston kokoelmiin kuuluvan Tuomiokirjakortiston (Tuokko) laatiminen käynnistyi vuoden 1961 lopulla kansanrunoutentutkimuksen professorin Matti Kuusen valtion humanistiselle toimikunnalle esittämästä aloitteesta. Joulukuussa järjestäytyneessä ohjaustoimikunnassa olivat historian tutkijoista mukana professorit Armas Luukko ja Eino Jutikkala. Ohjaustoimikunnan sihteerinä ja kورتitustyön valvojana toimi Pentti Virrankoski, jonka laatiman hakusanastoluonnoksen kehitykseen osallistui lukuisia historian tutkijoita kuten Aimo Halila, Mauno Jokipii, Pentti Renvall ja Erkki Lehtinen. (Virrankoski 1963.)

Kun Pentti Virrankoski esitteli kortistoa *Historiallisessa Aikauskirjassa* vuoden 1963 alussa, hän totesi, että pääosa hakusanoista kuului historian alaan. Oikeushistoria oli kuitenkin jätetty tietoisesti katveeseen, sekä työmäärän että vaaditun erikoisosaamisen takia. Hakusanojen ohella viitekortteja tehtiin paikannimistä ja säätyläisten nimistä. Työekonomiaan vedoten rahvas ja jopa sen lauta- ja kuudennusmiehet jätettiin kortittamatta. (Virrankoski 1963.)

Kansallisarkisto. Itä-Suomen tuomiokirjakortisto. Tuokko 94 Suomenkielisten tekstikohtien kortit.

Kortitusta oli 16.4.1962 alkaen tehnyt Helmi Murasmaa (1908–1987, o. s. Salminen), joka oli jo 1960-luvun alussa tutkimusavustajana poiminut nimiä 1500-luvun lopun ja 1600-luvun

Pohjolan historiankirjoitus

Tarkastele profiilia

BLOGIARKISTO

lokakuuta 2024 (2)

syyskuuta 2024 (1)

elokuuta 2024 (1)

kesäkuuta 2024 (1)

toukokuuta 2024 (1)

huhtikuuta 2024 (1)

maaliskuuta 2024 (1)

helmikuuta 2024 (1)

tammikuuta 2024 (1)

joulukuuta 2023 (1)

marraskuuta 2023 (1)

lokakuuta 2023 (1)

syyskuuta 2023 (1)

elokuuta 2023 (1)

kesäkuuta 2023 (1)

toukokuuta 2023 (1)

huhtikuuta 2023 (1)

maaliskuuta 2023 (1)

helmikuuta 2023 (1)

tammikuuta 2023 (1)

joulukuuta 2022 (1)

marraskuuta 2022 (1)

lokakuuta 2022 (1)

syyskuuta 2022 (1)

elokuuta 2022 (1)

kesäkuuta 2022 (1)

toukokuuta 2022 (1)

huhtikuuta 2022 (1)

maaliskuuta 2022 (1)

helmikuuta 2022 (1)

tammikuuta 2022 (1)

joulukuuta 2021 (1)

marraskuuta 2021 (1)

lokakuuta 2021 (1)

syyskuuta 2021 (1)

heinäkuuta 2021 (1)

kesäkuuta 2021 (1)

alun tiliasiakirjoista (Itkonen 1962). Hän ehti vuoden loppuun mennessä käydä läpi Kymin tuomiokunnan tuomiokirjat vuosilta 1653–1672 ja kyseisen tuomiokunnan kortitus valmistui marraskuussa 1964. Murasmaa oli tehnyt noin 43 000 korttia eli karkeasti arvioiden sata kunakin työpäivänään. Nämä olivat tutkijoiden käytössä tuolloisessa Valtionarkistossa 1.4.1965 alkaen. (Virrankoski 1963; Virrankoski 1965.) Tässä vaiheessa kortisto sai myös yleisempää julkisuutta. Murasmaa esiteltiin aarteenkaivajana ja kortisto uutena avaimena vanhojen tuomiokirjojen tutkimiseen. (Salomaa 1965; Anon 1965.)

Työ siirtyi vuonna 1973 Valtionarkiston johtoon ja historiantutkijoiden antama ohjaus Suomen Historiallisen Seuran toimikuntaan, jossa vanhojen jäsenien tilalle tulivat Mauno Jokipii, Pentti Virrankoski ja Heikki Ylikangas. Samana vuonna *Historiskt Tidskrift för Finland* julkaisi toimikunnan sihteerin Anneli Mäkelän kirjoittaman esittelyn, josta kävi ilmi, että Länsi-Suomen osuus valmistuisi vuoden loppuun mennessä. (Mäkelä 1973; Luther 1982; Narva 2002, 48–51.)

Vuosikymmenen ilmeisen hiljaisuuden jälkeen kerrottiin, että kortituksesta oli vuonna 1982 valmiina Kaakkois-Suomen, Ala-Satakunnan ja Vehmaan sekä Pohjois-Pohjanmaan kihlakunnat (Luther 1982; Orrman 1983). Muutama vuosi myöhemmin professori Mauno Jokipii kertoi sukututkijoille, että kortitusta tehtiin Pohjois-Karjalan tuomiokirjoista ja tarkoitus oli aloittaa seuraavaksi Etelä-Häme (Jokipii 1987). Kumpaakaan ei mainita toisaalla, mutta ennen hankkeen päättymistä vuonna 1991 tehtiin pahvikorttien sijaan digitaalisena Käkisalmen läänin tuomiokirjojen hakusanoitus (Narva 2002, 48–51).

Tuomiokirjakortiston hyödyntäminen

Tuomiokirjakortiston ensijulkaisua seuranneina vuosikymmeninä valmistui useita 1600-lukua käsitteleviä väitöskirjoja. Tuomiokirjakortisto ei kuitenkaan näytä merkittävästi ohjanneen tutkimusta vuosisadan tuomiokirjoihin ja kortitettuihin alueisiin, sillä yhteyksiä väitöskirjojen alueellisiin rajauksiin ja mainintoja käytöstä on harvoin.

Varhaisiin tuomiokirjakortiston käyttäjiin kuului noituutta tutkinut Antero Heikkinen. Hän ei maininnut kortistoa vuonna 1969 valmistuneessa väitöskirjassaan esitellessään lähteitä ja niiden läpikäyntiä, mutta keskeltä työtä selviää, että ”Syytösten jakaantumisesta eri maakuntien osalle on tarkin tieto Karjalasta – tuomiokirjojen kortitustyön ansiosta”. Alaviitteessään Heikkinen (1969, 317) kiitti erikseen ”rouva Murasmaata aineistoa koskevista tiedoista”. Yli vuosikymmentä myöhemmin Ulla Heino (1984) mainitsi väitöskirjansa lähdeluettelossa Satakunnan tuomiokirjakortiston, mutta ei kommentoinut mitenkään sen hyödyntämistä. Vähäsanaisuus selittyy osittain tuolloisten väitöskirjojen normeilla, mutta on silti huomionarvoista.

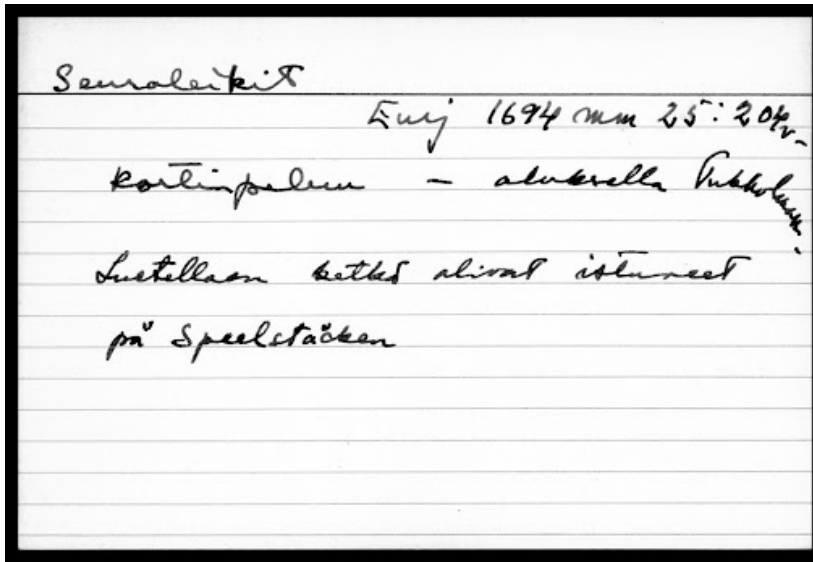
Kortistointihankkeen päätyttyä, Ohto Manninen (1991) totesi *Historiallisen Aikakauskirjan* pääkirjoituksessa, että tuomiokirjakortistoa

on moitittukin, koska se houkuttelee laiminlyömään syvällisen tutkimustyön. Vanhojen lähteiden tuntijain voi havaita suhtautuvan hieman väheksyvästikin kortistoon. Sitä ei vielä ole käytetty kaikkeen siihen, mihin sitä alunperin suunniteltiin.

Tuolloin oli jo käynnissä Marko Nenosen noitatutkimus, jota kortisto ohjasi niin, että työn maantieteellinen rajausta perustuu kortitettuihin alueisiin. Hän kohdisti kortistoon tiukkaa lähdekritiikkiä, mutta totesi lopuksi: ”Vaikka tuomiokirjakortistossa on puutteita, on se kuitenkin verraton lokerikko menneeseen maailmaan ja 1600-luvun ihmiseen” (Nenonen 1992, 23–28). Samaan aikaan kaksi muutakin väitöskirjantekijää tunnustivat koskeneensa tuomiokirjakortistoon. Kimmo Katajalan väitöskirjassa kortistoon oli luotettu yhden yksityiskohdan osalta, mutta Katajala (1994, 235) ei selitä, miksi muuta hyötyä ei irronnut. Yhtä marginaalista oli tuomiokirjakortiston käyttö Kustaa H. J. Vilkanan (1994, 44) väitöskirjassa.

TUNNISTEET

1500-luku

 1600-luku

 1700-luku

 1800-luku

 1900-luku

 1980-luku
 -----
 aateli
 -----
 aatelisto

 Ahvenkoski

 Aleksanteri I

 Alpo Silander

 Anders Josef Europaeus

 Anders Lizelius
 -----
 arkistolaitos

 August Ludwig von Schlözer

 Aulis J. Alanen
 -----
 baltiansaksalaiset

 Edvard Rodhe

 Eino Jutikkala

 Emanuel Linderholm

 Ernst Gustaf Palmén

 Etelä-Pohjanmaa
 -----
 etnologia

 Eva Österberg

 Fredrika Dorotea

 Gabriel Rein
 -----
 globaalihistoria

 Heikki Ylikangas

 Helsingin yliopisto
 -----
 henkilöhistoria
 -----
 henkirikos

 Henrik Gabriel Porthan

 Henrik Klaunpoika Horn

 Herman Lundström

 Herman Råbergh

 Hilding Pleijel
 -----
 historia
 -----
 historiakulttuuri
 -----
 historiakuva
 -----
 historiallinen fiktio
 -----
 historiallinen kriminologia
 -----
 historian harrastaminen

 Historian ja etnologian laitos

 Historian laitos
 -----
 historiankirjoituksen historia
 -----
 historiankirjoitus
 -----
 historiantutkijat
 -----
 historiantutkimus
 -----
 historiografia

 Hjalmar Holmquist

 Horn-suku
 -----
 isoviha

 Itä-Suomi

Kansallisarkisto. Länsi-Suomen tuomiokirjakortisto. 39.6. Seuraleikki.

Vuonna 1996 hyväksytyssä Ali Pylkkäsen väitöskirjassa tuomiokirjoja ei käytetty lähteenä lainkaan. Tätä kritisoi julkisesti Matti Walta, jonka mukaan tuomiokirjakortistossa oli parikymmentä relevanttia hakusanaa "eikä tuomiokirjojen lukeminen niiden osoittamalta kohdalta olisi ollut mitenkään ylivoimaista" (Walta 1997, 247). Syntyneessä keskustelussa Pylkkänen ei valitettavasti selittänyt ratkaisuaan (Pylkkänen 1998a&b; Walta 1998a&b). Muukaan käyttämättömyys ei saa selitettä, mutta Mannisen toteamuksesta voi arvata, ettei kortiston käyttöön ole kannustettu ja on ehkä jopa annettu ymmärtää, ettei se ollut toivottavaa. Tämä on yllättävää lähinnä siksi, että kortitustyötä oli jatkuvasti ohjaamassa professorit, joiden olisi voinut kuvitella olleen kiinnostuneita edistämään kortiston hyödyntämistä.

Vuosituhanen vaihteessa nuoremman sukupolven historian tutkijat uskalsivat jo käyttää tuomiokirjakortistoa sukututkimuksellisiin artikkeleihin (Piilahti 1998; Matikainen 1999; Lamberg & Lamberg 2000). Samaan aikaan valmistuneessa väitöskirjassaan Mikko Huhtamies (2000, 14) totesi selväsanaisesti:

Myös se, että alueelta on kerätty tuomiokirjakortisto, on vaikuttanut ratkaisevasti alueen valintaan. Kortisto on ollut ns. työekonomian kannalta varsinkin työprosessin alkuvaiheessa korvaamaton apuväline.

Alkaneella vuosikymmenellä oli kuitenkin edelleen mahdollista jättää tuomiokirjakortisto mainitsematta ja näin ollen oletettavasti hyödyntämättä väitöskirjoissa, joissa 1600-luvun tuomiokirjat olivat keskeinen lähde, ja, jonka alueellinen rajaus osui kortitettuun alueeseen (Matikainen 2002; Haikari 2009). Kortiston käyttö ja sen maininta tuntuu olleen helpompaa, kun hyödyntäminen oli toissijaista ja tuomiokirjoja on myös luettu järjestelmällisesti (Piilahti 2007, 36–37; Kuha 2016, 26–35). Sitten, ja erityisesti vasta vuosisadan toisella vuosikymmenellä, on tehty Nenosen ja Huhtamiehen jäljillä väitöskirjoja, joiden aineiston poiminta perustuu olennaisesti tuomiokirjakortistoon (Toivo 2006; vrt. Toivo 2008; Kietäväinen-Sirén 2015; Miettinen 2015; Lares 2020).

Koska 1600-lukuun kohdistuvaa tutkimusta ei ole paljon, luotettavia yleistyksiä pelkkien väitöskirjojen pohjalta ei voi tehdä. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että kului lähes puoli vuosisataa, ennen kuin tuomiokirjakortistosta tuli apuväline, jota saattoi avoimesti käyttää. Edelleen on tunnistettavissa ajattelu, jossa totinen historian tutkimus vaatii ”systemaattisen” lähdekokonaisuuden läpikäynnin. Eikä systemaattisuudella tarkoiteta ihmisten tai algoritmien tekemää poimintaa.

Käsialatunnistus ja tuomiokirjat

Käsialan koneellinen tunnistus on vielä uusi ja kehittyvä ala. Kansallisarkisto oli vuodet 2016–2019 mukana eurooppalaisessa projektissa, jonka päätyttyä käytössä oli suomalaisiin 1800-luvun tuomiokirjoihin soveltuva malli (Välimäki 2019). Jo vuoden 2020 lopussa avattiin ensimmäinen verkkotyökalu ”Tuomiokirjahaku”, jossa tunnistusta voitiin helposti hyödyntää eli tehdä 1800-luvun tuomiokirjoihin sanahakuja (Joska 2020; Kansallisarkisto 2020). Vuoden 2022 alun laajennuksen jälkeen palvelussa on yli 3 miljoonaa sivua

Jaakko Gummerus

Johan Bilmark

Johan Jakob Nordström

Johan Wilhelm Ronimus

Juhana-herttua

Juho Rudolf Koskimies

Juho Vesainen

Jyväskylän yliopisto

Kaarlo Blomstedt

kansanelämä

kansatiede

Karjala

Karl Adolf Appelberg

kartallistaminen

kirkkohistoria

kolmisäätyoppi

konservointi

kriminologia

kruunu

kulttuurihistoria

kuolemanrangaistus

Kustaa IV Adolf

Kuurinmaa

Lars-Otto Backman

lehdistö

lehdistöhistoria

lesket

Lund

luonnonväriaineet

luterilainen yhtenäiskulttuuri

maanluovutus

maanomistus

maataloushistoria

maatilaperimys

mahtivaltio

Marti Ruuth

Matthias Akiander

Mauno Jokipii

mentaliteettien historia

mentaliteettihistoria

metodologia

mikrohistoria

muinaismuistohallinto

muinaistutkimus

muistitieto

museot

nationalismi

oikeushistoria

paikallis- ja maakuntahistoria

papinlesket

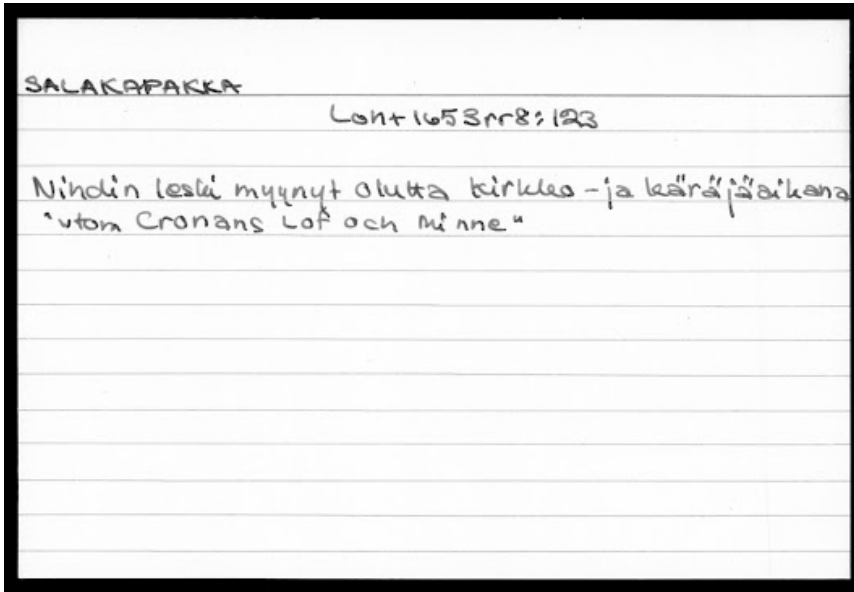
papisto

perimyskäytänteet

Pohjoismaat

porvaristo

(Kansallisarkisto 2022). Tutkijoiden käytössä on myös 1600-luvun ja 1700-luvun tuomiokirjoihin soveltuvia tulkintamalleja sekä lokakuussa 2024 avattu työkalu, jossa malleja voi soveltaa yksittäiseen kuvatedostoon. Toistaiseksi tutkijoille ei ole kuitenkaan vielä yksinkertaista tapaa käyttää malleja laajoihin asiakirjakokonaisuuksiin.

Pohjois-Pohjanmaan tuomiokirjakortisto. 34.38. Salakapakka.

Verrattuna tuomiokirjakortiston tekoon käsialan tunnistuksen kehitystahti on siis ollut huomattavasti vauhdikkaampi ja myös tiedotus uudesta mahdollisuudesta on ollut huomattavasti runsaampaa. Vähintään vuosittain on Kansallisarkistolla pidetty teemasta seminaareja ja monet tilaisuudet ovat olleet seurattavissa etäyhteyksin (esim. Kyläkoski 2018; Välimäki 2019; Kyläkoski 2022). Palvelun käyttöön on rohkaistu julkaisemalla Kansallisarkiston YouTube-kanavalla kolmiosainen videosarja, jossa sukututkija Juha Vuorela käytännön esimerkin kautta opastaa haun käyttöön ja hyötyihin. Jälkimmäisiä kuvaavat ilmaiset "kaikenlaista kivaa" ja "materiaalia sukututkimukseen" (Vuorela 2022). Historiantutkijoiden mannekiinina on toiminut Petri Talvitie (2020), joka fraasihaualla kokosi 1800-luvun tuomiokirjoista mielekkään aineiston tilattomuuden tutkimukseen. Hän on korostanut sitä, että edelleen on tunnettava tuomiokirjat lähteenä laajemmin eli lähdekritiikin muistamista.

Talvitien esittelemä tutkimushanke on esimerkki siitä, miten tekstintunnistus mahdollistaa tuomiokirjojen sisältämän tiedon käsittelyn tavalla, joka ei aiemmin ollut mahdollista. Vuorelan tarkoitushakuiset esimerkit puolestaan konkretisoivat sen, että tuomiokirjahaku tuo tutkijan eteen tapauksia, joita hän ei olisi osannut etsiä. Jälkimmäinen kuulostanee kevytmieliseltä "systemaattisen" tutkimuksen kannattajien korvissa. Totisesti tehtynä kysessä ei kuitenkaan ole helppo ja hauska hoidontä (Kyläkoski 2024).

Lisäksi tiedon esiin saanti vaatii asiakirjojen lukua myös alkuperäisiä käsialoja tavaten. Sen sijaan, että pelätään tämän vaiheen jäävän väliin, voitaisiin historiantutkijoiden keskuudessa yhdessä toivoa, että relevanttien tapausten aiempaa helpompaa löytäminen innostaa entistä useampia tuomiokirjojen lukemiseen sekä tutkimiseen ja luo näin uutta tietoa menneisyydestä.

FT Kaisa Kyläkoski (vieraileva tutkija, Helsingin yliopisto) hyödynsi tekstiä tehdessä sanahakuja digitoituihin teksteihin ja niistä koottuihin tietokantoihin.

Lähteet ja kirjallisuus

Kansallisarkiston digitoituidut tuomiokirjakortistot

Itä-Suomen tuomiokirjakortisto, https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=609881350.

Länsi-Suomen tuomiokirjakortisto, https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=634580062.

professionalisoituminen

professori

puukkojunkkarit

rajat

rauha

rauhansopimukset

rikos

rikoshistoria

Routledge

Ruotsi

Ruotsin valtakunta

sanomalehdet

Santeri Ingman

Santeri Ivalo

sosiologia

sota

sotahistoria

sotilasvaltio

sotilasvirkatalot

Suomen historia

Suomen historiantutkimus

Suomen suuriruhtinaskunta

Suomenkieliset Tieto-Sanomaiset

Suomi

suuri Pohjan sota

sääty

sääty-yhteiskunta

Taalainmaa

talollinen

talonpoika

talonpoikainen vapaus

talonpojat

taloudellisen ajattelun historia

taloushistoria

tekstintunnistus

tilaperimys

toimijuus

torpat

tuokko

tuomiokirjakortisto

Turku

Turun Akatemia

tutkimusetiikka

uuden ajan alku

Uudenkaupungin rauha

vaatetutkimus

vaatteet

valtionarkeologit

valtionrakennus

valtiosääntö

Vanha Suomi

vanhat käsialat

varhaismoderni aika

Veli Verkko

Pohjois-Pohjanmaan tuomiokirjakortisto, https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=649384283.

1600-lukua käsittelevä tutkimus

Haikari, Janne, *Isännän, Jumalan ja rehellisten miesten edessä. Vallankäyttö ja virkamiesten toimintaympäristöt satakuntalaisissa maaseutuyhteisöissä 1600-luvun jälkipuoliskolla*, Bibliotheca Historica 121, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura 2009.

Heikkinen, Antero, *Paholaisen liittolaiset. Noita- ja magiakäsityksiä ja -oikeudenkäyntejä Suomessa 1600-luvun jälkipuoliskolla (n. 1640–1712)*, Historiallisia tutkimuksia 78, Suomen Historiallinen Seura 1969.

Heino, Ulla, *Käsityö ja sen tekijät 1600-luvun Satakunnassa*. Historiallisia tutkimuksia 127, Suomen Historiallinen Seura 1984.

Huhtamies, Mikko, *Sijaisotilasjärjestelmä ja väenotot. Taloudellis-sosiaalinen tutkimus sijaisotilaiden käytöstä Ala-Satakunnan väenotoissa vuosina 1631–1648*, Yliopistopaino 2000.

Katajala, Kimmo, *Nälkäkapina. Veronvuokraus ja talonpoikainen vastarinta Karjalassa 1683–1697*, Historiallisia Tutkimuksia 185, Suomen Historiallinen Seura 1994.

Kietäväinen-Sirén, Hanna, *Erytinen ystävyys. Miehen ja naisen välinen rakkaus uuden ajan alun Suomessa (n. 1650–1700)*, Jyväskylän studies in humanities 245, Jyväskylän yliopisto 2015.

Kuha, Miia, *Pyhäpäivien vietto varhaismodernin ajan Savossa (vuoteen 1710)*, Jyväskylän studies in humanities 286, Jyväskylän yliopisto 2016.

Lamberg, Juha-Antti & Lamberg, Marko, *Lamberg-sukunimen leviäminen Laatokan Karjalassa 1600–1700-luvulla*, *Genos* 71(2), 2000, 63–73.

Lares, Jenni, *Alkoholinkäytön sosiaaliset merkitykset 1600-luvun länsisuomalaisessa maaseutuyhteisössä*, Tampereen yliopiston väitöskirjat 280, Tampereen yliopisto 2020.

Matikainen, Olli, *Kiteen Kangasjärven Matikaiset vuoteen 1700*, *Genos* 70(4), 1999, 202–210.

Matikainen, Olli, *Verenperijät. Väkivalta ja yhteisön murros itäisessä Suomessa 1500–1600-luvulla*, Bibliotheca Historica 78, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura 2002.

Nenonen, Marko, *Noituus, taikuus ja noitavainot Ala-Satakunnan, Pohjois-Pohjanmaan ja Viipurin Karjalan maaseudulla vuosina 1620–1700*, Historiallisia Tutkimuksia 165, Suomen Historiallinen Seura 1992.

Piilahti, Kari-Matti, *Salmin Mantsinsaaren Peiponen-suvun vaiheita 1600-luvulta 1800-luvun alkupuolelle*, *Genos* 69(1) 1998, 18–25.

Piilahti, Kari-Matti, *Aineellista ja aineetonta turvaa. Ruokakunnat, ekologis-taloudelliset resurssit ja kontaktinmuodostus Valkealassa 1630–1750*, Bibliotheca Historica 106, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura 2007.

Toivo, Raisa Maria, *Mother, Wife and Witch. Authority and Status in Court Record Narratives in early modern Finland*, omakustanne 2006.

Toivo, Raisa Maria, *Witchcraft and gender in early modern society. Finland and the wider European experience*, Ashgate 2008.

Vilkuna, Kustaa H. J., *Valtakunnan eduksi, isänmaan kunniaksi, ruukinpatruunalle hyödyksi. Suomen rautateollisuus suurvalta-ajalla*, Historiallisia tutkimuksia 188, Suomen Historiallinen Seura 1994.

Muut julkaisut

[Anon], *Uusi avain vanhojen tuomiokirjojen tutkimiseen*, *Uusi Suomi* 23.4.1965.

Venäjä
 verkatehdas
 veronkanto
 verotus
 vertailu
 Viipuri
 Viro
 vuorovaikutus
 väitöskirja
 väitöskirjat
 väitösohjaaja
 väkivalta
 värit
 värjärit
 Åbo Akademi

Impola, Petteri, Kaikki joukolla vanhoja käsialoja tulkitsemaan, *Uuden ajan alun tutkimuksen verkosto* 6.6.2024, <https://www.uudenajanalku.fi/2024/06/06/kaikki-joukolla-vanhoja-kasialoja-tulkitsemaan/>.

Itkonen, T. I., Lappalaisia henkilönnimiä 1500- ja 1600-luvulta, *Virittäjä* 66(4), 1962, 368–381.

Jokipii, Mauno, Mitä historiantutkija toivoo sukututkijalta, *Genos* 58(4), 1987, 169–187.

Joska, Sanna, Tuomiokirjahaku avaa uusia mahdollisuuksia tutkimukselle, *Akti* 3/2020, 24–25.

[Kansallisarkisto], Tuomiokirjat avautuvat vapaaseen käyttöön uudessa verkkopalvelussa, *Kansallisarkiston tiedote* 20.11.2020.

[Kansallisarkisto], Tuomiokirjahaku uudistui: nyt voit tehdä kokotekstihaun yli kolmeen miljoonaan käsin kirjoitettuun sivuun, *Kansallisarkiston tiedote* 21.3.2022.

Kyläkoski, Kaisa, READ-iltapäivästä, *Sukututkijan loppuvuosi* 4.10.2018, <https://sukututkijanloppuvuosi.blogspot.com/2018/10/read-iltapaivasta.html>.

Kyläkoski, Kaisa, Kuuntelin seminaaritallenteita, *Sukututkijan loppuvuosi* 9.5.2022, <https://sukututkijanloppuvuosi.blogspot.com/2022/05/kuuntelin-seminaaritallenteita.html>.

Kyläkoski, Kaisa, Tuomiokirjahaun käyttöä eli isänäitini isänisän isä käräjillä, *Sukututkijan loppuvuosi* 13.5.2024, <https://sukututkijanloppuvuosi.blogspot.com/2024/05/tuomiokirjahaun-kaytto-eli-isanaitini.html>.

[Luther, Georg], Kirja-arvosteluja: Arkistotiedote, *Genos* 53(4), 1982, 161.

Manninen, Ohto, Menneisyyden ovet on avattava, *Historiallinen Aikakauskirja* 89(2), 1991, 97–98.

Merovuo, Jenni, Aineiston ”siivousviikoilla” metsästetään haamurivejä, *Kaupungit Ruotsin suurvallan itäräjällä -blogi* 26.6.2024, <https://blogs.uef.fi/kaupungit-ruotsin-suurvallan-itaraajalla/2024/06/26/aineiston-siivousviikoilla-metsastetaan-haamuriveja/>.

Miettinen, Riiikka. *Suicide in Seventeenth-Century Sweden: The Crime and Legal Praxis in the Lower Courts*. University of Tampere 2015.

Mäkelä, Anneli, Från fältet. Kortregister till 1600-talet domböcker, *Historisk tidskrift för Finland* 58(2), 1973, 85–88.

Narva, Aila, *Tiedonjyväsiä. Asiakirja-aineistojen käyttäjän opas*, Kansallisarkisto 2002.

Orrman, Eljas, 1600-luvun tuomiokirjojen kortitustyö, *Historiallinen Aikakauskirja* 81(3), 1983, 212.

Pylkkänen, Ali, Valoa Wallan varjoihin, *Historiallinen aikakauskirja* 96(1), 1998(a), 56–59.

Pylkkänen, Ali, Vanhempi jakolaitos, *Historiallinen aikakauskirja* 96(2), 1998(b), 161–163.

Salomaa, Mirjam, Aarteenkaivaja, *Suomen Kuvalehti* 43/1965, 43.

Pvm. 28.10.24

Tunnisteet: historiantutkimus, tekstintunnistus, tuokko, tuomiokirjakortisto, vanhat käsialat, varhaismoderni aika

Etusivu

Vanhempi viesti

